

theile, welche als „Hottentotten-Schürze“ bekannt ist, eine regelmä-
sige Erscheinung. Mit der allgemeine geringern Differenzierung der
Geschlechter, hängt auch die merkwürdige Thatsache zusammen,
dass die Entwicklung der Brüste bei älteren Weibern, oft eine
täuschend geringe ist, während sie beim Manne bis zur säugelähig-
keit sich steigern soll. stb.

Dr. Szabó azt hiszi, az egész a szeméremajk kötszöve
tének túlnövése elephantiasia lehet.

Orient Gyula gyógyszerész bemutatja az urotangens-
üveg-műszert a következőket adván elő:

Folyadékok vizsgálatakor gyakori feladatunk az, hogy a folya-
dékot és a kémlőszer-oldatot egymás fölé kell rétegeznünk. Különö-
sen az esetben, ha a két folyadék fajsúly különbsége esekély, a ré-
tegezés kémlősöben vagy más edényben sehogysen sikerül, minek
megfelelően a reactio sem következik be. E folya-
dék rétegezés biztos végzésére a következőkben le-
írt készüléket ajánlom, melyet „urotangens“-nek
nevezhetünk:

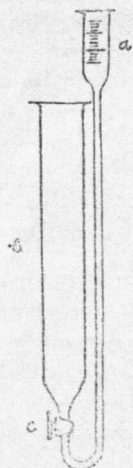
Az egyenlőtlen szárú, csappal felszerelt közle-
kedő csövek hosszabbikába *a*, mely felül kiszélese-
dik és itt cm^3 -re beosztott, a nagyobb fajsúlyú
kémlőszert öntjük, a másikba *b*, pedig a vizsgálan-
dó folyadékot. Most óvatosan megnyitván a *c* esa-
pot, arra ügyelünk, hogy a szűk csőbe a kémlőszer
beöntésekor bezárult levegő lehetőleg lassan távo-
zék. Az utolsó levegő-buborék, a két folyadék egy-
mással való érintkezését jelöli. A csapot, ha elég
kémlőszer jutott az edénybe, elzárjuk.

E készülék különösen alkalmas húgyvizsgálá-
tokra, a mikor ferrocyankaliumos eczetsavval avagy
salétromsavval fehérjére kémlünk.

Ugyancsak *Orient Gyula* közli vizsgálatait a pelsüczy
meleg forrásról a következőkben:

Pelsüczyről egy palaczk — circa egy liternyi — vizet kaptam,
hogy azt alkatrészeire megvizsgáljam, s vajjon nem-e valami ás-
ványviz?

Az állítólag meleg forrásból fakadó viz üledék nélküli, kris-
tálytiszt. — Üledéket több napi állás után sem képez. A vizsgált
víznek jellemző íze vagy szaga nincsen; s így oldott gáznemű

alkatrészeket nem tartalmaz; felforraltva zavaros lett; keménysége gyengén lúgos.

1000 súlyrészben találtatott:

Chlór: nyomokban.

Kénsav: igen kevés, alig észrevehető nyomokban.

Calcium: jelentékeny mennyiségben 0.1550 gr. Ca. 0.1000 súlyrészre.

Magnesium: kevés.

Alkalmi fémek közül nyomokban találtatott: K, Na, Ca, Fr, Ba.

Carbonat: sok.

Nitrat: nincsen.

Nitrit: nincsen.

Ammonia: nincsen.

Vas: nyomokban.

Kovász: 0.0040 Si O₂ 1000 súlyrészre.

Oldott szilárd alkatrészek mennyisége egy liter vízben 180° C. hőmérsékleten kiszámítva közömbös kémhatású maradékot szolgáltatott, a melynek súlya 1000 súlyrész vízre számítva 0.3110.

A vizsgált víz sulfátokat alig, ellenben főleg bicarbonátokat és chloridokat tartalmaz.

Mintán ásványos anyagokban nem épen bővelkedő, ásványvizek sorába nem léphet.

Orient Gyula ismerteti végül a restéri vasutállomás kutja vizének analysisét:

A csetnekvölgyi helyi érdekű vasut építési vállalat főmérnöke az iránt keresett meg, hogy a *restéri* vasut-állomás kut vizét chemiailag (egészségi szempontból) megvizsgáljam, és e felől véleményt mondjak. Ha kifogás alá esik, az miképen lenne javítható?

A beküldött kútviz fölötté zavaros volt a finoman eloszlott rozsdavörös színű lepedékektől és a fővényszerű, gyorsan leülledő agyagos részekről. 24 órai állás után a rozsdaszínű és a fővényszerű anyagok leülledtek, de a fölötté álló folyadék oszlop, erősen szőkés színű maradt a még suspendált részekről. 48 órai állás után egészen megtisztult.

Íze: csekély mellékízzel.

Kémhatása: közömbös.

1000 r. s. viz elpárologtatásakor visszamaradó, 120° C. hőmérsékleten kiszáritott lúgos kémhatású részek mennyisége 0.6910 gram.

1000 s. r. vízben suspendált, 120° C. hőmérsékleten kiszáritott anyagok mennyisége 0.4401 gram.

1000 s. r. vízben oldott és 120° C. hőmérsékleten kiszáritott anyagok mennyisége 0.2509 gram.

Chlór: nyomokban.

Salétromsav: nincsen.

Salétromos sav: nincsen.

Amoniak: nyomokban.

Egy liter szűrléztett vízben foglalt *organicus* (oxydálható) anyag oxydálására szükséges volt 130 khem. $\frac{1}{100}$ normal kaliumpermanganat, azaz 0.041080 gram kristályos chameleon, a mi megfelel 0.01040 gram oxgénnek, vagyis az összes oxydálható anyagok mennyisége 0.2080 gram.

Calcium: kevés.

Magnesium: igen kevés.

Kénsav: nyomokban.

Vas: } oldatban: erős szineződés.
} suspendálva: sok.

Quarz: sok.

Carbonat: igen kevés.

A beküldött víz egészségtelen, ivásra nem alkalmas.

Tekintettel azonban a rendkívüli rossz időjárásra és a sok esőzésre, nagyon valószínű, hogy a hegyekről, a magaslaton fekvő falun keresztül futó, lezuhogó eső víz sok szerves anyagot és amoniát tartalmazó vegyületeket a jóval alantabb fekvő kutba sodort.

Meglehet, hogy a forrás agyagos talajon tör magának utat s így ragadja fel az agyagos részeket.

A szűrléztett víz (papírszűrőn) mint a fenti elősorolt vizsgálati adatok mutatják, csak csekély mennyiségben tartalmaznak oldott részeket, s így lehet, hogy kedvezőbb időjárás alkalmakkor a kut jó ivóvizet szolgáltat majd.

E vizet javítani csak úgy lehet, ha az alkalmas szerkezetű szűrőn lesz megsűrve: péld. szén vagy szén és tiszta kavics, mely nemcsak a vízben uszkáló szilárd részecskéket (iszap, vasoxyd, agyag, quartz termelékek stb.) tartja vissza, hanem a vízben feloldott szerves anyagokat (a szén oxydált) is.

Kísérletképen egy oly szerkezetű szűrőt készítettem, melynek alsó, csappal elzárható nyílása fölé asbest-gyapot, majd felváltva, több rétegekben homok, szén lettek rétegezve, s végül e fölött nagy darabokban tiszta kavics.

E rétegeken keresztül futó állomás kut vize kristálytiszta s iható lett, s ebben az organicus anyagoknak csak esekély részletét lehetett föllelni (0.00316 gram kalium permanganat 1000 s. r. vize) egy ily szürle alkalmas felállításra lett ajánlva.

Dr. Guttlohn Henrik a Thure Brandt-féle méh-massageról értekezik a következőkben :

A méh helyzetváltozásai és azok gyógy módja.

A mai korszakban, midőn az orvosi szakirodalom terén — gyógy módok és gyógyszerek ajánlásában — valóságos tultermelést látunk, tudjuk azt is, hogy az orvosok igen nagy része bizonyos scepticismussal olvassa ezeket és csak akkor alkalmazza praxisában, ha azok a kórházakban végzett kísérletezés után, jónak bizonyultak. Ha ez utóbbit tekintetbe veszem, kötelességszerűen tartozom magyar rázattal; annál is inkább, mivel az általam felemlitendő gyógy mód nálunk alig ismeretes és a legújabb szakkönyvekben is csak említés van róla téve. Ezek előreboesátása után nem is szándékozom általánossággban vele foglalkozni, hanem két éven át a Thura-Brandt-féle massage-al kezelt, körülbelül 25 betegnél észlelt tapasztalataimról kívánok beszámolni. Ezt megelőzőleg nem mulasztatom el felemlíteni, hol és mikor volt alkalmam az említett gyógy mód alkalmazásáról személyes meggyőződést szerezni.

Két évvel ezelőtt Karlsbadban velem együtt időzött egy hysterikus betegem, ki Retroflexio uteri-ben szenvedén, öt éven át a pesti és bécsi nőgyógyászokat consultálta, minden évben más fürdőt használt — eredmény nélkül. Ez alkalommal egy ottani collegám, kinek a beteg állapotát előadtam és tanácsát kértem, azt ajánlotta, hogy forduljak dr. Profanterhez, Braun tanár volt assistenséhez Franzensbádba, ki a méh-helyzet-elyváltozások kezelésével specialiter és sok sikerrel foglalkozik. Elmentem tehát betegemmel, kit egy hónapig a Thure-Brand-féle massage-al kielégítő eredménnyel kezelt. Nem lesz talán érdektelen, ha ezen gyógy módnak történetét, a melyet a legújabb e téren megjelent „Die Heilgymnastik in der Gynaecologie nach Thure-Brandt“ című német szakmunka behatóan ismertet, rövid kivonatban közlöm: „Habár a massage a sebészetben már régi idők óta gyakori alkalmazást talált, a nőgyógyászat terén csak néhány országban — s itt is nagy küzdelmek árán — talált hívókra, míg a többi tartományokban egész figyelmen kívül hagyott. Daczára egy észszerű kezelési módszer hiányának — oly esetekben is, midőn a műtéti beavatkozással sem lehetett tökéletes